



# ОБОБЩЕН ДОКЛАД

## ОТ ПРОВЕДЕНО ГРАЖДАНСКО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПУБЛИЧНАТА УСЛУГА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ 2019 Г.

### Част I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

В рамките на проект BG05SFOP001-2.009-0167-C01 "Повишаване на гражданското участие в местните политики по управление на отпадъците" през месец август 2019 г. продължава провеждането на гражданско наблюдение на територията на Община Видин, фокусирано върху системата за управление на отпадъците.

Гражданското наблюдение се провежда от екип от граждански наблюдатели – доброволци, подбрани при спазване на хоризонталните принципи за недопускане на дискриминация, равенство между половете, равно участие, както и липса на конфликт на интереси със структурите, които ще бъдат обект на наблюдение.

За отчетния период бяха проведени 5 граждански наблюдения при спазване на разработената методология, отчетена е следната статистика:

Проведени граждански наблюдения	
Общ брой наблюдения за месеца	5
Наблюдение на място и интервю с потребители на публичната услуга по управление на отпадъците	3
Интервю с представители на гражданското общество, медии,	1

[www.eufunds.bg](http://www.eufunds.bg)

Проект № BG05SFOP001-2.009-0167-C01 "Повишаване на гражданското участие в местните политики по управление на отпадъците", съ-финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, по процедура BG05SFOP001-2.009 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“



други потребители на публичната услуга	
Наблюдение на място и интервю с представители на структурите, включени в цикъла по управление на отпадъците	1
Наблюдения, осъществени между 7.00 и 19.00 часа	4
Наблюдения, осъществени между 19.00 и 7.00 часа	1
Наблюдения, осъществени през работните дни	5
Наблюдения, осъществени през почивните дни	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 1	2
Наблюдения, проведени в пилотна зона 2	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 3	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 4	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 5	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 6	0

## Част II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ГРАЖДАНСКИ НАБЛЮДЕНИЯ

През месец август 2019 г. са проведени наблюдения на място и интервю с представители на всички предварително идентифицирани групи: 3 *потребители* на публичната услуга, 1 представител на *доставчик* на публичната услуга и 1 представител на *гражданското общество*.

### 1. Резултати от наблюдения на място и интервю с потребители на публичната услуга по управление на отпадъците

[www.eufunds.bg](http://www.eufunds.bg)

Проект № BG05SFOP001-2.009-0167-C01 "Повишаване на гражданското участие в местните политики по управление на отпадъците", съ-финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, по процедура BG05SFOP001-2.009 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“



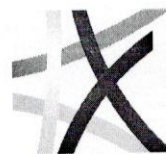
<b>I. Битов отпадък – състояние и оценка</b>	
1	<p>Състояние, брой, местоположение, обем на контейнерите за битови отпадъци</p> <p><i>От проведените наблюдения става ясно, че като цяло потребителите на публичната услуга изразяват задоволство от състоянието на контейнерите за битови отпадъци. По време на повечето наблюдения се споделя, че съдовете се поддържат и почистват регулярно.</i></p> <p><i>Повечето потребители не могат да преценят дали съдовете за битови отпадъци са разположени на подходящите места, останалата част смятат, че местоположението им не отговаря на нуждите на потребителите. По същия начин болшинството е на мнение, че броят на контейнерите за битови отпадъци е достатъчен и обемът им е оптимален. Част от потребителите споделят, че броят им е крайно недостатъчен, необходимо е предоставяне на отделен съд за всяко домакинство.</i></p>
2	<p>Състояние и капацитет на сметосъбираща и сметоизвозваща техника</p> <p><i>В рамките на текущите наблюдения повечето от интервюираните лица считат, че състоянието на техниката за сметосъбиране и сметоизвозване е много добро.</i></p>
3	<p>График (честотата) на събиране на битовия отпадък</p> <p><i>Повечето от интервюираните потребители считат, че честотата на събиране на битовия отпадък не отговаря на нуждите на потребителите и е необходимо графикът да се оптимизира съобразно нуждите на населението.</i></p>
4	<p>Наличие на нерегламентирани сметища, справяне с тях?</p> <p><i>Потребителят от Зона 2 споделя, че вече повече от година има нерегламентирано изхвърляне на отпадъци в района на ул. Владикина 46, терена между магазин LIDL и задните дворове на ул. Владикина, Строител 1 и 3 и заведение „Ореха“, но същото не е премахнато въпреки отправените жалби и сигнали до община и полиция. Проблемът е констатиран още при предходни наблюдения, като към момента все още не е решен.</i></p> <p><i>Интервюираният потребител от Зона 3 споделя, че в района няма нерегламентирани сметища, тъй като сметосъбирането се извършва ежедневно. За сметка на това споделя, че в кварталите на града контейнерите често преливат от отпадъци.</i></p> <p><i>Според интервюираното лице в района на с. Антимово (пилотна зона 5) има нерегламентирано сметище в началото на селото на влизане от Видин/къмпинга. Същото периодично се засипва, но след време отново има нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.</i></p>
<b>II. Разделно събиране на отпадъци – състояние и оценка</b>	



1	<p>Състояние, брой, местоположение, обем на контейнерите за разделно събиране на отпадъци</p> <p><i>По отношение на разделното събиране на отпадъци от опаковки всички интервюирани потребители са на мнение, че разделното събиране на отпадъци няма смисъл, тъй като разделно събраните отпадъци от всички контейнери се смесват при сметосъбирането. Допълнително лицата споделят, че контейнерите за разделно събиране на отпадъци не се използват по предназначение и гражданите смесват различните видове отпадъци в тях. Състоянието на контейнерите за разделно събиране на отпадъци не е добро, има разбити контейнери. Със съжаление се споделя, че броят и разположението на контейнерите за разделно събиране на отпадъци не са съобразени с нуждите на потребителите.</i></p>
2	<p>График (честотата) за разделно събиране на отпадъци</p> <p><i>При проведените наблюдения от текущия месец не може да се даде точна оценка за честотата на събиране на разделно събраните отпадъци, поради разностранните отговори – един от потребителите споделя, че графикът отговаря на нуждите, друг – че честотата е по-рядка от необходимото. В населеното място от пилотна зона 5 липсва създадена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и въпросът е неприложим.</i></p>
3	<p>Отношение на потребителите към разделното събиране на отпадъците от опаковки и на биоотпадъците</p> <p><i>При всички проведени наблюдения в периода се отчита подкрепа за изграждането на организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци на територията на община Видин, като предпочитания се дават към централизираната система, а именно: разделно събиране и извозване на събрания материал до инсталацията за компостиране на РДБО Видин.</i></p>
<b>III. Гражданско участие – състояние и оценка</b>	
1	<p>Налице ли е гражданско участие в процеса по управление на отпадъците и какво?</p> <p><i>По време на всички наблюдения лицата споделят, че не разполагат с достъп до нужната им информация относно управлението на отпадъците. Ако получават такава, то тя е получена по неформален път – чрез познати, приятели, медии. Налага се мнението, че информацията, касаеща управлението на отпадъците не е поднесена в подходящ вид на гражданите, липсва лесен достъп до нея.</i></p>
2	<p>Система за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците?</p> <p><i>При повечето наблюдения не може да бъде дадена оценка за действащата система за подаване</i></p>



	<p>на сигнали и жалби, тъй като такива не са подавани. По време на едно от наблюденията се споделя, че действащата система за сигнали и жалби не е адекватна и не функционира ефективно, въпреки бързата обратна връзка.</p>
<b>IV.</b>	<b>Оценка на ефективността и ефикасността на услугата</b>
1	<p>Степен на удовлетвореност от качеството на услугата?</p> <p><i>В повечето наблюдения се отчита добро качество на публичната услуга, а в едно оценката е негативна – посочена е оценка 2 (лошо качество). Във всички наблюдения интервюираните лица са на мнение, че определената такса битови отпадъци не отговаря на качеството на предоставяната услуга. Споделя се също, че действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и не предполага превенция на нарушения.</i></p>
<b>V.</b>	<b>Сигнали и препоръки</b>
1	<p>Подаден ли е сигнал за нарушение при предоставянето на услугата?</p> <p><i>В рамките на проведените наблюдения са подадени следните сигнали:</i></p> <ol style="list-style-type: none"><li><i>1. Налице е нерегламентирано сметище в района на ул. „Владикина“ № 46, гр. Видин, в резултат на самонастанили се в имота клошари, живеещи съвместно с над 10 кучета и котки, разнасящи отпадъци из квартала. Кучетата налитат на хората, от отпадъците и високите летни температури са се завъдили плъхове и змии. Местната власт и полицията многократно са информирани за проблема, но до момента няма решение.</i></li><li><i>2. Изразено е недоволство от почистването на общите площи в района около общинския пазар, работниците от „Чистота“ не изпълняват съвестно задълженията си.</i></li><li><i>3. По време на гражданското наблюдение е изразено мнението, че е необходимо да се следи за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и да се санкционират нарушителите.</i></li></ol>
2	<p>Дадени ли са препоръки за подобряване качеството на публичната услуга?</p> <p><i>По време на наблюденията през текущия месец са отправени следните препоръки за подобряване качеството на публичната услуга:</i></p> <ol style="list-style-type: none"><li><i>1. Контейнерите за разделно събиране на отпадъците да са разположени по-начесто;</i></li><li><i>2. Да се създаде организация за събиране и извозване на отпадъците от цветните контейнери в различни дни, така че да се предотврати смесването им;</i></li><li><i>3. Не само доброволци – граждански наблюдатели да следят за качеството на публичната услуга по управление на отпадъците, но и други лица (например лица, назначени по</i></li></ol>



	<p><i>програми) да следят за нередности в предоставянето на услугата;</i></p> <ol style="list-style-type: none"><li><i>4. Да се предоставят контейнери за битови отпадъци на всяко домакинство и в малките населени места (в конкретния случай – с. Антимово);</i></li><li><i>5. В малките населени места събраият битов отпадък да се събира и извозва по-често (поне 3-4 пъти месечно – в конкретния случай – с. Антимово);</i></li><li><i>6. Да се провеждат повече информационно-мотивационни кампании сред обществеността за повишаване на информираността и самосъзнанието и за повишаване на разделното събиране на отпадъци;</i></li><li><i>7. Да се налагат високи финансови санкции за нарушителите, от една страна, а от друга, да се повиши събираемостта на наложените глоби.</i></li><li><i>8. При рецидив в нерегламентирано изхвърляне на отпадъка, на нарушителите да се изчислява такса смет с по-висока ставка.</i></li></ol>
<b>VI.</b>	<b>Други коментари, заключение</b>
	<p><i>В резултат на проведените наблюдения през месец август 2019 г. се отчита противоречиво отношение към провежданата политика по управление на отпадъците в Община Видин. В повечето наблюдения се отчита добро качество на публичната услуга, а в едно оценката е негативна – посочена е оценка 2 (лошо качество). Във всички наблюдения интервюираните лица са на мнение, че определената такса битови отпадъци не отговаря на качеството на предоставяната услуга.</i></p> <p><i>Конструктивни препоръки са отправени към:</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li><i>• системата за сметосъбиране и сметоизвозване - за раздаване на контейнери за битови отпадъци за всяко домакинство и учестване на графика за сметосъбиране в малките населени места;</i></li><li><i>• системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки - за увеличаване броя и разположението на цветните контейнери и събирането и извозването на отпадъците от отделните контейнери в различни дни.</i></li></ul> <p><i>Впечатление прави масовото недоверие на гражданите към ефективното функциониране на системата за разделно събиране на отпадъците и използването на цветните контейнери по предназначение. Отправени са препоръки за по-строг контрол и налагане на финансови санкции на нарушителите.</i></p> <p><i>Все още е налице дългосрочният проблем с нерегламентирани отпадъци в района на ул.</i></p>



*„Владикина“ в гр. Видин. Същото все още не е отстранено, а поради високите температури през месеца вече са се завъдили гризачи и влечуги, създаващи опасност за здравето и живота на живущите в района. Наблюдението в тази зона е трето поред, като доброволците отчитат, че липсват реакции за решаване на проблема от страна на институциите. Препоръчва се казусът да се проследява периодично в рамките на гражданското наблюдение.*

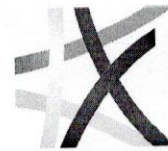
## **2. Резултати от наблюдения на място и интервю с представители на структурите, включени в цикъла по управление на отпадъците**

През текущия период е проведено наблюдение и среща с представител на Община Видин, отдел „Екология, инфраструктура и инженерни мерки и съоръжения“.

1	Състояние, брой, местоположение, обем на контейнерите за отпадъци <i>По време на наблюдението интервюираното лице споделя, че контейнерите за отпадъци се почистват регулярно и се поддържат в подходящ вид, броят и разположението им са достатъчни, обемът се съобразява с нуждите на потребителите на услугата.</i>
2	Състояние и капацитет на сметосъбираща и сметоизвозваща техника, наличие на достатъчен и обучен персонал за извършване на услугата <i>Интервюираното лице заявява, че състоянието на техниката, с която се извозват отпадъците е отлично, а човешкият ресурс, с който се извършва дейността е достатъчен. Лицето не разполага с информация за квалификацията и обученията, през които са преминали работниците и служителите, осъществяващи дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване.</i>
3	График (честотата) на събиране на отпадъка <i>Според интервюираното лице честотата на събиране на отпадъка е съобразена с нуждите на потребителите.</i>
4	Система за разделно събиране на отпадъци, функциониране, ефективност <i>Интервюираното лице не разполага с информация за функционирането на системата за разделно събиране на отпадъци.</i>
5	Наличие на нерегламентирани сметища, справяне с тях? <i>Налагат се глоби; проверяват се подадени сигнали, постъпили на сайта „Кмете, виж“ и др.</i>



	<p><i>Съвместно с РИОСВ Монтана редовно се извършват проверки, така че нарушенията да се сведат до минимум.</i></p>
6	<p><i>Депониране и обезвреждане на отпадъка</i> <i>Неприложимо за Община Видин - за тези дейности е отговорно РДБО Видин.</i></p>
7	<p><i>Взаимодействие с други структури, включени в цикъла по управление на отпадъците</i> <i>Община Видин поддържа много добри взаимоотношения с другите институции, включени в цикъла по управление на отпадъците, като се изгражда устойчиво партньорство.</i></p>
8	<p><i>Гражданско участие в процеса по управление на отпадъците</i> <i>Предоставя се възможност на гражданите да участват в обществените обсъждания на проектите на различни актове на общината. Проектите на актовете се публикуват на интернет сайта на общината, а коментари се приемат на място в общината или по телефон. Във връзка с предстоящи инвестиционни намерения, на информационното табло в общината се поставят съобщения, чрез които да се информира обществеността и да се търси становището на гражданите за планираните инвестиции.</i> <i>Прилагането на политиките в сферата на управление на отпадъците се осъществява съвместно с останалите доставчици, включени в цикъла по УО.</i> <i>Наблюдението и мониторинга над изпълнението на политиката по УО се реализира от Община Видин.</i></p>
9	<p><i>Достъп до информация, вътрешен мониторинг, система за подаване на сигнали и жалби</i> <i>Информацията, свързана с управлението на отпадъците в Община Видин е публично достъпна на интернет страницата на общината в раздел „Обяви - Екология“.</i> <i>Информационните дейности, насочени към обществеността за повишаване на осведомеността относно управлението на отпадъците, включват публикуване на актуална информация на интернет сайта на общината, съобщения в печатните и електронни медии, както и на специализираното приложение „Кмете, виж!“, достъпно на следния линк: <a href="https://kmetevij.com/">https://kmetevij.com/</a>.</i> <i>Системата за жалби и сигнали функционира нормално, отговаря се в 7-дневен срок от подаването на сигнала.</i> <i>Ежегодно до 31-ви март се отчита изпълнението на дейностите по управление на отпадъците пред Общински съвет Видин. Гражданите могат да се включват в обществените обсъждания като присъстват на сесиите на ОС Видин.</i></p>
10	<p><i>Оценка на ефективността и ефикасността на услугата</i></p>

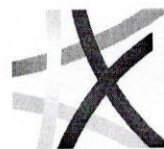


	<i>Интервюираното лице смята, че предоставяната публична услуга е ефективна и ефикасна, цената на услугата отговаря на качеството ѝ.</i>
11	Има ли коментари по препоръките/сигналите на потребителите? Няма коментари по препоръките/сигналите на потребителите.
12	Дадени ли са препоръки за подобряване качеството на публичната услуга? <i>Не са предоставени препоръки за подобряване качеството на публичната услуга.</i>
13	Коментари от гражданските наблюдатели. Заключение <i>По време на срещата лицето, представляващо общинската администрация, дава много добра цялостна оценка на публичната услуга по управление на отпадъците в Община Видин. Споделя се, че общината поддържа много добри взаимоотношения с останалите институции, включени в цикъла по управление на отпадъците. На местната общественост се предоставя навременна информация по актуални въпроси, свързани с отпадъците, дава се възможност за подаване на сигнали и жалби чрез различни средства и платформи. Налице е известно разминаване между оценката на потребителите за качеството на публичната услуга по управление на отпадъците и оценката на доставчика на услугата. Разминаване има и в отношението на двете страни към наличната информация за управлението на отпадъците.</i>

### **3. Резултати от наблюдения на място и интервю с представители на гражданското общество, медии, други потребители на публичната услуга**

През текущия период е проведено наблюдение и среща с представител на неправителствена – браншова организация – Търговско-промишлена палата Видин.

1	Оценка на дейностите по почистване, поддръжка, сметосъбиране и сметоизвозване <i>Представителят на браншовата организация, интервюирана по време на наблюдението счита, че на територията на Община Видин дейностите по почистване и поддръжка не се изпълняват достатъчно добре, а дейностите по сметосъбиране се предоставят качествено. Интервюираното лице не може да даде оценка за нивото на услугата по сметоизвозване.</i>
2	Оценка на дейностите по депониране на събраните отпадъци <i>Интервюираното лице не е запознато с нормативните изисквания, свързани с депонирането на</i>



	<i>отпадъци.</i>
3	<p>Достъп на обществеността до информация за управление на отпадъците, участие в процеса на взимане на решения, формиране, изпълнение и мониторинг на политиката по управление на отпадъците</p> <p><i>Според интервюираното лице липсва ефективен механизъм за граждански/медиен контрол. Необходим е по-лесен достъп до информация и реално участие на гражданите.</i></p>
4	<p>Има ли отговорни структури/звена в цикъла по управление на отпадъците, които изпълняват неадекватно своите функции.</p> <p><i>Интервюираното лице не може да прецени дали има структури, които не изпълняват задълженията си съобразно разписаните отговорности.</i></p>
5	<p>Добри практики в Община Видин за гражданско участие в областта на управление на отпадъците</p> <p><i>Липсват.</i></p>
6	<p>Обществен достъп до информация за разходите за управление на отпадъците в Община Видин, ефикасност и ефективност на разходите за УО</p> <p><i>Интервюираното лице не е запознато с детайлна информация относно разходите за управление на отпадъците в Община Видин и не може да даде оценка дали те кореспондират с постигнатите резултати.</i></p>
7	<p>Степен на удовлетвореност от качеството на публичната услуга</p> <p><i>Според интервюираното лице има какво да се желае за подобряване качеството на услугата.</i></p>
8	<p>Препоръки за подобряване на провежданата политика по управление на отпадъците</p> <p><i>Да се завиши контрола относно разделното събиране на отпадъци.</i></p>
9	<p>Коментари от гражданските наблюдатели. Заключение</p> <p><i>Представителят на браншовата организация, интервюирана по време на наблюдението счита, че на територията на Община Видин дейностите по почистване и поддръжка не се изпълняват достатъчно добре, а дейностите по сметосъбиране се предоставят качествено. Интервюираното лице не може да даде оценка за нивото на услугата по сметоизвозване. Липсва ефективен механизъм за граждански/медиен контрол. Необходим е по-лесен достъп до информация и реално участие на гражданите. Липсва информация за добри практики за гражданско участие в областта на отпадъците.</i></p>



### **Част III. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКОТО НАБЛЮДЕНИЕ**

От проведените граждански наблюдения през месец август 2019 г. става ясно, че сред потребителите има противоречиво отношение към провежданата политика по управление на отпадъците в Община Видин. Във всички наблюдения потребителите споделят, че определената такса битови отпадъци не отговаря на качеството на предоставяната услуга по управление на отпадъците. Налице е известно разминаване между оценката на потребителите за качеството на публичната услуга по управление на отпадъците и оценката от страна на общинска администрация. Впечатление прави масовото недоверие на гражданите към ефективното функциониране на системата за разделно събиране на отпадъците, използването на цветните контейнери по предназначение и реалното разделно сметосъбиране и сметоизвозване на различните видове отпадъци от опаковки от цветните контейнери.

В рамките на проведените интервюта с потребители и гражданския сектор, се установява, че липсва ефективен механизъм за граждански/медиен контрол, налице е онлайн информация за управлението на отпадъците в Община Видин, но потребителите нямат лесен достъп до нея, което затруднява реалното включване на гражданите в процеса на формиране, прилагане и мониторинг на политиката по управление на отпадъците.

По сигнала за дългосрочно съществуващото нерегламентирано сметище в района на ул. „Владикина“ в гр. Видин все още няма реакция от страна на отговорните институции. В продължение на няколко месеца в рамките на проекта са извършвани няколко граждански наблюдения в района, резултатите от които са детайлно описвани в индивидуалните и месечни доклади и представяни на отговорните институции и медиите. Видно и от наблюдението през текущия месец, проблемът със сметището и незаконно настанилите се лица се разраства и задълбочава и към момента може да бъде разрешен само с компетентни и координирани съвместни действия на всички отговорни институции.

Въпреки, че интервюираните потребители споделят за някои проблеми в управлението на отпадъците, всички отправят конструктивни препоръки и коментари за подобряване



качеството на публичната услуга и повишаване на ефективността при прилагането на политиката по управление на отпадъците.

Препоръките за подобряване качеството на публичната услуга се фокусират върху организираните системи за сметосъбиране и сметоизвозване на битовия отпадък и на разделно събраните отпадъци от опаковки, провеждане на повече информационни кампании за информиране и мотивиране на обществеността за ползите и необходимостта от събиране и изхвърляне на отпадъците в съответствие с нормите и осъществяване на сериозен контрол с налагане на финансови санкции за нарушителите.

Изготвил,

Мария Великова

Ръководител Екип от граждански наблюдатели